

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820202708
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3820202708.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa C. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov: matky D. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., E. M. M. XXX/XX, štátnej občianky Slovenskej republiky, zastúpenej Mgr. Martinom Hurtišom, advokátom, so sídlom Prievidza, Matice Slovenskej 17 a otca T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. K. XX, štátneho občana Slovenskej republiky, o zvýšenie výživného a zákaze styku otca s maloletým dieťaťom, na odvolanie matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/20/2020-158 zo dňa 21. októbra 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, že styk otca s maloletou C. sa neupravuje a ponecháva sa na ich vzájomnú dohodu, čím dochádza k zmene štvrtého a piateho výroku rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 7C/5/2011-32 zo dňa 28.01.2011 /výrok I./, návrh matky na zákaz styku otca s maloletým dieťaťom sa zamietá /výrok II./, návrh matky na zvýšenie výživného otca na maloletú C. zo sumy 200,- eur na sumu 300,- eur mesačne sa zamietá /výrok III./, účastníci nemajú právo na náhradu trov konania /výrok IV./ a štátu sa priznáva náhrada trov vo výške 20,- eur, ktorú sumu je povinný zaplatiť otec maloletého dieťaťa na účet Okresného súdu Prievidza v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku /výrok V./.

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že matka maloletého dieťaťa sa svojím návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú C. zo sumy 200,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne a uloženia zákazu styku otca s maloletou C.ou, eventuálne rozhodnúť tak, že súd styk otca s maloletou C. nebude upravovať. Návrh odôvodnila tým, že naposledy bolo o vyživovacej povinnosti rozhodované v januári 2011 a styk bol upravený na každú párnú sobotu od 14.00 hod do 16.00 hod. v prítomnosti matky a to po dobu prvých troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia a následne každý párný týždeň tak, že si otec dieťa prevezme v sobotu o 10.00 hod a v nedeľu 15.00 hod. ho odovzdá matke. Zvýšenie výživného je dôvodné, pretože výhradne matka sa o maloletú stará, otec za maloletou doposiaľ nebol a nezabezpečoval od posledného súdneho rozhodnutia žiadnu starostlivosť o maloletú, od januára 2011 sa podstatne zmenili výdavky na maloletú, odvtedy uplynulo 9 rokov a dieťa už navštevuje základnú školu, druhý stupeň (5. ročník základnej školy). Otec za neplatenie výživného bol aj vo výkone trestu odňatia slobody. Návrh na zákaz styku matka odôvodnila tým, že otec od približne dvoch rokov maloletú nevidel a neprejavil o ňu žiadny záujem. Maloletá na tomto základe, či by išla

s otcom napr. aj za prítomnosti matky, ak by prejavil záujem, odpovedá jednoznačne že nie, pretože ho nepozná a nevie, kto to je. V súčasnosti platné rozhodnutie len obmedzuje matku, ako aj maloletú, pretože ak ho majú naplňať, tak už skoro 10 rokov musia byť každý druhý týždeň doma a maloletá musí byť pripravená na styk s otcom, ktorý sa vôbec nerealizuje.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 7P/5/2011-32 zo dňa 28.01.2011, právoplatným 08.02.2011 súd manželstvo rodičov maloletej rozviedol a maloletú C. zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal vyživovacou povinnosťou v sume 200,- eur mesačne k rukám matky vopred a podľa dohody rodičov upravil stretávanie sa otca s maloletou C. na každú párnú sobotu od 14.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky a to po dobu prvých troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia a následne každý párný týždeň tak, že otec si dieťa prevezme v sobotu o 10.00 hod. pred bytom matky, kde jej ho aj odovzdá v nedeľu o 15.00 hod.. Zo spisu bolo zistené, že v čase rozvodu manželstva mala maloletá ku dňu právoplatného rozhodnutia 2 roky aj necelé 3 mesiace, matka s maloletou bývala v prenajatom byte, maloletá trpela alergiou, navštevovala MUDr. Zemanovú, v čase šetrenia v domácnosti matky (25.01.2011) sa matka nachádzala v domácnosti s jej priateľom C. V., ktorý pracoval v Nestlé, obývala 1-izbový byt, bola poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 164,- eur, otec na maloletú neprispel od januára 2010. Príjmom matky bol rodičovský príspevok a rodinné prídavky. Otec dcéru v čase rozvodu nevidel cca mesiac, nemá ani o ňu záujem, neplní si ani vyživovaciu povinnosť Otec vyčíslił svoje výdavky na byt 150,-eur, strava, kozmetika, oblečenie 200,- eur, cestovné do práce 40,- eur, na spoločný úver 204,- eur, mobil 40,- eur a splátka 150,- eur matke. Otec preukázal svoje zárobkové pomery výplatnými páskami za október 2010, kedy mal príjem 587,66 eur netto, za november 2010 mal príjem 661,19 eur netto a za december 2010 867,73 eur netto. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 14P/78/2013 bolo zistené, že 11.12.2013 otec podal návrh na zníženie výživného na maloletú C. zo sumy 200,- eur na sumu 30,- eur mesačne, návrh odôvodnil tým, že popri vyživovacej povinnosť na maloletú C. bol rozsudkom súdu zo dňa 10.08.2011 zaviazaný aj na platenie príspevku na výživu rozvedenej manželky v sume 70,- eur mesačne. V čase rozvodu bol zamestnaný v B.P.B. spol. s r.o. so sídlom v Bratislave, kde pracoval na pozícii zmenového kontrolóra, tento pracovný vzťah bol ukončený dohodou o skončení pracovného pomeru z dôvodu, že sa musel odsťahovať z mesta Prievidza. Bol odsúdený na prečin zanedbania povinnej výživy, bol vo výkone trestu od 08.03.2013, je nezamestnaný a musel sa presťahovať ku svojim rodičom do Malých Krštenian. Súd návrh otca na zníženie výživného rozsudkom zo dňa 25.03.2014 zamietol s poukazom na to, že otec s výškou výživného na maloletú v čase rozvodu 200,- eur mesačne súhlasil, považoval ho za primerané svojim možnostiam a schopnostiam a kým neprišiel o zamestnanie, tak výživné riadne platil. Dokazovaním bolo preukázané, že o zamestnanie prišiel vlastným zavinením, keď opakovane porušil pracovnú disciplínu, zamestnávateľ s ním ukončil pracovný pomer. Na strane otca teda nenastala taká zmena pomerov, ktorý by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15P/62/2014 bolo zistené, že 21.10.2014 otec podal návrh na zníženie výživného na maloletú C. u zo sumy 200,- eur na sumu 50,- eur mesačne, návrh odôvodnil tým, že má popri vyživovacej povinnosti určenú aj vyživovaciu povinnosť na rozvedenú manželku v sume 30,- eur mesačne, rozsudkom súdu bol odsúdený na 27 mesiacov nepodmienečne z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti, od 20.05.2014 na nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nemôže si tak plniť súdom určenú vyživovaciu povinnosť v sume 200,- eur mesačne. Súd rozsudkom z 20.04.2015 návrh otca na zníženie výživného zamietol a zrušil jeho vyživovaciu povinnosť na rozvedenú manželku. Návrh otca na zníženie výživného na maloletú považoval za nedôvodný, súd vychádzal zo zásady tzv. potencionalneho príjmu otca, ktorý by dosiahol nebyť jeho odsúdenia a výkonu trestu a zachovania pracovného pomeru u zamestnávateľa B.P.B s.r.o., pričom vzrástli potreby maloletej, ktorá na rozdiel od času posledného určenia výživného je v súčasnej dobe umiestnená v predškolskom zariadení, matka má v spojením s ním výdavky do 50,- eur mesačne a na lieky 20,- eur mesačne, ďalej ošatenie, obuv, stravovanie. Matka si plní vyživovaciu povinnosť predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o dieťa. Za tohto stavu súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9P/13/2019 bolo zistené, že matka maloletého dieťaťa podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej C. S.. Ku svojim pomerom matka uviedla, že byt, v ktorom v súčasnosti býva so svojimi dvomi maloletými deťmi je vo výlučnom vlastníctve staršej dcéry, ktorá ho nadobudla darom od svojich starých rodičov. Otec maloletej C. jej na chod domácnosti prispieval sumou 1.000,- eur, pričom tieto peniaze použila na chod domácnosti. Matka bola na materskej dovolenke a vzhľadom na zdravotný stav maloletej C. sa nevie a nemôže zamestnať a to ani na kratší pracovný úväzok, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok. Má náklady na domácnosť: na byt cca 170,- eur mesačne, električka 40,- eur mesačne, TV 10,- eur mesačne, telefón 48,- eur, strava 250,- eur, hygiena 50,- eur, matka s

poukazom na to, že otec maloletej C. je živnostník žiadala určiť výživné v sume 500,- eur mesačne. V konaní prebehlo znalecké dokazovanie znalcom z odboru detskej klinickej psychológie. Súd rozsudkom z 04.08.2020 schválil uzavretú rodičovskú dohodu a zveril mal. C. do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 230,- eur mesačne a je oprávnený stretávať sa s dcérou každý týždeň v utorok od 9.00 hod. do stredy 19.00 hod.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.08.2020. Z rodného listu maloletého dieťaťa bolo preukázané rodičovstvo účastníkov konania. Z listinných dokladov predložených matkou bolo zistené, že za byt platí 158,- eur mesačne, plus internet 10,- eur, električka 40,- eur, TV 7,60 eur a 3,30 eur mesačne plyn, z toho výdavok matky na bývanie pre 3 osoby predstavuje spolu sumu 219,39 eur mesačne. Z oznámenia Okresného úradu Prievidza, katastrálny odbor dňa 13.07.2020 bolo zistené, že rodičia maloletej nemajú v pôsobnosti katastrálneho odboru Prievidza evidovaný nehnuteľný majetok a ORPZ v Prievidzi, Okresný dopravný inšpektorát na výzvu súdu oznámilo, že matka ani otec maloletej nie sú držiteľmi ani vlastníkmi motorového vozidla. Zo správy o šetrení pomerov v rodine Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 17.07.2020 bolo zistené, že posledná evidencia matky v evidencii uchádzačov o zamestnanie bola od 07.11.2017 do 31.05.2018, dôvodom jej vyradenia bolo, že sa stala samostatne zárobkovo činnou osobou s príspevkom úradu. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa pri starostlivosti o C. L., v roku 2011 matka poberala prídavok na dieťa v sume 22,01,- eur mesačne, v roku 2020 v sume 24,95 eur na každé dieťa, v roku 2011 matka poberala rodičovský príspevok v sume v januári 2011 164,022 eur a od februára 2011 v sume 190,10 eur mesačne. Z výpisu zo Živnostenského registra na matku bolo zistené, že má založenú živnosť na organizovanie športových, kultúrnych a iných spoločenských podujatí od 01.06.2018 a na fotografické služby od 02.12.2019. Podľa rozhodnutia mesta Prievidza z 04.06.2020 má matka ročný výdavok ako poplatok za komunálne odpady za rok 2020 na 3 osoby spolu v sume 95,41 eur. Z daňového priznania matky maloletej k dani príjmov fyzickej osoby za rok 2013 boli zistené príjmy 2251,06 eur, výdavky 2251,44 eur, daňová strata 0,38 eur. Zo správy o šetrení pomerov v rodine Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 03.08.2020 bolo zistené, že matka s maloletými deťmi C. a C. obývajú 3-izbový byt v osobnom vlastníctve staršej dcéry. Matka uviedla náklady na bývanie 170,- eur, na elektrinu 40,- eur, internet 10,- eur, TV 9,90 eur, štvrťročne 10,- eur za plyn, jej príjmom je rodičovský príspevok, prídavok na dieťa na dve maloleté deti, výživné na maloletú C. má vyplácané formou exekúcie, má záujem uplatniť si náhradný výživné. Maloletá ukončila piaty ročník základnej školy, mierne sa zhoršila v slovenskom jazyku a v matematike. Matka jej zabezpečila aj doučovanie, ale stále jej to nejde. Maloletá sa venuje koňom, chodíva do Chrenovca alebo do Kamenca, za jazdenie je poplatok 10,- eur jedna jazda, takto chodí 1 až trikrát mesačne, v závislosti od financií, navštevuje aj alergologickú ambulanciu MUDr. Zemanovej a nosí okuliare. Matka uviedla, že otec nie je s dcérou v kontakte desať resp. jedenásť rokov. Na úrade práce bol následne vykonaný pohovor aj s maloletou C., ktorá sa dostavila spolu s matkou. Maloletá počas pohovoru uviedla, že si myslí, že by bolo dobré, aby otec prispieval viac na jej výživu. Matke pomáha najmä dedko, najmä čo sa týka oblečenia pre ňu. K zákazu styku uviedla, že ona svojho otca nepozná, nie je s ním v žiadnom kontakte. Vie, že keď bola malá k nemu chodievala, nevie prečo tam prestala chodiť. Nemá žiadnu obavu z toho, že by ju otec mal kontaktovať. Vyjadrila sa, že jej by nevadilo, ak by sa styk neupravil, lebo by to znamenalo, že aj tak by sa stretla s otcom len vtedy, keby chcela. Ak by aj bol zákaz styku, tak je to isté, ako keď by sa s ním nechcela stretávať. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske z 27.07.2020 bolo zistené, že na adrese Malé Kršteňany XX bol počas návštevy prítomný otec maloletej a jeho otec. Spoločne obývajú 4-izbový rodinný dom, ktorý je primerane zariadený, v súčasnej dobe prerábajú izbu, ktorá by mala slúžiť ako hosťovská a v prípade návštevy maloletej v domácnosti otca aj pre jej potreby. Otec maloletej je zamestnaný v spoločnosti ŠĎAS Žďár nad Sázavou, v Českej republike ako CNC frézar. Uviedol, že si začal s dcérou písať cez sociálne siete, ale keď to matka zistila, tak ich písomný kontakt prerušila, vyživovaciu povinnosť si plní pravidelne, v apríli 2020 poslal matke okrem bežného výživného aj sumu 100,- eur na oblečenie, nakoľko o to požiadala matka. Otec má záujem sa s dcérou stretávať, raz do mesiaca v sobotu od 10.00 hod. do nedele do 15.00 hod. bez prítomnosti matky. Má záujem o úpravu styku s dcérou a túto riešiť prostredníctvom odbornej pomoci cez poradenstvo na úrade práce. Z potvrdenia zamestnávateľa otca LK-Works, s.r.o., Trlicova 1212/38, 741 01 Nový Jičín z 12.08.2020 bol zistený priemerný mesačný zárobok otca za mesiace 02/2020 do 07/2020 v sume 13.736,66 CZK. Zo správy všeobecného lekára MUDr. Ivana Šišku, so sídlom v Partizánskom zo dňa 07.10.2020 bolo zistené, že otec maloletej bol práceneschopný od 26.10.2019 do 01.12.2019 pre úraz kolena, tento rok ešte vyšetrený nebol. Túto správu dožiadaný lekár fakturoval súdu sumou 20,- eur. Zo správy o šetrení pomerov v rodine Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, oddelenia sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately z 16.10.2020 bolo zistené, že stretnutie v zmysle dožiadania súdu sa dňa 16.10.2020 na referáte poradensko-psychologických služieb úradu spoločne

stretnutie rodičov s maloletou C.. Matka sa pred stretnutím jednoznačne vyjadrila, že má záujem byť účastná intervencie. Správanie maloletej voči otcovi bolo výrazne napäté, nemala záujem s ním vôbec komunikovať, na ním položené otázky odpovedala len jednoslovnou alebo vôbec. Vyjadrila sa, že aktuálne nemá žiadny záujem byť s otcom v akomkoľvek kontakte, nemá sa záujem s ním stretnúť, ani ostať v telefonickom kontakte, či inom písomnom resp. emailovom kontakte. Vysvetlila to tým, že s otcom nebola v kontakte 10 rokov, vôbec ho nepozná a nechýba jej. Rovnaký názor vyjadrila aj na starých rodičov zo strany otca a všetkých jeho príbuzných. Otec jej doniesol darček, ktorý si vážavo zobrala. Otec vyjadril ľútosť nad aktuálnou situáciou, snažil sa dcéru vysvetliť, že ju má rád a má záujem sa s ňou stretávať, zároveň ju ubezpečil, že rešpektuje jej názor, nebude na ňu tlačiť a hnevať sa za jej postoj. Je tu predpoklad, že po upokojení aktuálnej situácie by sa pod vplyvom odbornej pomoci a poradenstva mohol vzťah medzi otcom a dcérou pozitívne zlepšiť. Z výpovede maloletej bolo zistené, že maloletá C. a sa s otcom nechce stretávať. Potvrdila, že keď bola asi štvrtáčka písala si s otcom cez Messenger, on kontaktoval ju, Messenger jej mama zatrhla pre známky, na sociálnych sieťach už nie je. Ak jej otec vravel na stretnutí, že ju má rád, jej to je jedno, ona ho rada nemá, už sa s ním nechce stretnúť, raz jej to stačilo, videla, že otec sa teší, že ju vidí, ale nič to s ňou nerobilo. Je to jej vlastné rozhodnutie. Desať rokov ho nevidela, bol vo väzení a o ňu sa tiež nestaral. To, že mu odpísala cez Messenger ľutuje doteraz, urobila veľkú chybu vtedy a už ho nechce vidieť. Matka maloletej vypovedala že ona otcovi, po tom, čo bol prepustený z väzenia, stretávanie s dcérou nezakázala, len sa mu snažila vysvetliť, že pre dcéru to nebude dobré, sedel vo väzení, dcéra ho nepozná, a ak tak ona vtedy súhlasila so stretávaním len za jej prítomnosti, s čím ale otec nesúhlasil. A teraz ju chce zobrať na víkend. S otcom nekomunikujú vôbec. Dcéra má už 12 rokov a je dosť rozumná, aby vedela, čo chce a čo nie, ale ju to ani nejako nezaujíma. Ku kontaktu otca s maloletou cez Messenger uviedla, že to zistila tak, že dcéru ho skontrolovala, bolo to cca dva roky dozadu, keď chcela vedieť, s kým si dcéra píše. Odvtedy dcéra už Messenger nemá, nie je ani na sociálnych sieťach. Nech sa ohľadom stretávania rozhodne dcéra, ale dať dieťa cudziemu človeku, keď ona ho nepozná?! Aj pre ňu je to už cudzí človek. Ku svojim pomerom uviedla, že jej bolo určené výživné na maloletú C. u v sume 230,- eur mesačne, jej celkový príjem mesačne pozostáva zo sumy tohto výživného na mladšiu dcéru 230,- eur, na C. v sume 200,- eur, poberá prídavok na dve deti, a rodičovský príspevok v sume cca 250,- eur. V roku 2018 je pravdou, že založila živnosť, vtedy ešte žila s otcom mal. C., ale po rozchode s ním, tie akcie úplne padli, nemá techniku ani materiál, živnosť nepozastavila pretože dostala z úradu práce dotáciu. Snaží sa rozbehnúť fotografovanie, fotí so svojou tetou, majú tak jednu zákazku mesačne, delia sa, čo znamená že má cca 20-25 eur mesačne. Je vo fotografovaní začiatočnik. K výdavkom, ktoré predložila ohľadom kúpy nábytku uviedla, že deťom prerobila detskú izbu, lebo tam mali starší nábytok, kupovala poschodovú posteľ, staršej dcéru nový písací stôl, čo zaplatila z finančnej výpomoci svojho otca a z poisťky, ktorú dostala C. za zlomenú ruku v škole, a táto poisťka jej bola vyplatená. Čo do alergie ide u maloletej o sezónny výdavok na jej liečbu tak od februára do septembra po 10,- eur mesačne. Ku svojmu zdravotnému stavu matka uviedla, že má problémy s chrbticou, neužíva žiadne lieky, platí ročne poisťku na auto 100,- eur, ktoré ale patrí jej otcovi, dcéra do školy chodí pešo a platí jej kredit mesačne 10,- eur. Otec si vyživovaciu povinnosť neplní pravidelne, ale posíla jej výživné každý druhý mesiac, myslí si, že je to preto, aby na neho nemohla podať trestné sťaženie ani si uplatniť náhradné výživné, kde je dvojmesačná lehota, ak otec neplatí výživné. Finančne jej vypomáha jej otec. Má ukončené stredné odborné vzdelanie s maturitou, obchodnú akadémiu, v minulosti pracovala ako predavačka v Tesco, vedúca v zlatníctve, v reštauráciách v zahraničí a potom bola s mal. C. na šesťročnej predĺženej materskej dovolenke, lebo mala zlý zdravotný stav. Maloletá C. má tiež alergiu. Otec si pred výkonom trestu chodil každé dva týždne pre dcéru, mala rok a brával ju ku svojim rodičom, lebo on v samostatnej domácnosti nežil, potom sa dostal do problémov (finančných, drogy atď.). Ten styk sa zo strany otca realizoval pravidelne asi vtedy rok, potom sa jej začal pre užívanie drog vyhýbať. Dcéra vie, že otec mal problémy s drogami, vie, že na ňu neplatí výživné, a že neplatil a bol preto vo väzení, vie tiež, že matku bil, rozprávala jej o tom resp. dcéra o tom započula, ale cielená komunikácia v tomto smere to zo strany matky nebola. Otec maloletej vypovedal, že so zvýšením výživného nesúhlasí. Cez Messenger si s dcérou písal úplne normálne veci, potom jej ho matka zablokovala, lebo zistila, že si spolu s dcérou píše. Bolo to asi dva roky dozadu. Je pravdou, že dcéru takto kontaktoval ako prvý. Pred výkonom trestu sa s dcérou stretával v roku 2013 a chce sa s ňou aj teraz stretávať. V roku 2016 či 2017 sa s dcérou snažil stretnúť a nejako s ňou po príchode z výkonu trestu nadviazať kontakt. Lenže matka tomu bránila, tvrdila, že dcéra na to nie je pripravená, tak posledná možnosť bola cez Messenger. Bol sa na dcéru pýtať aj v jej škole, v ten deň išiel aj na úrad práce v tejto veci sa poradiť. Dcéra mu cez Messenger napísala, že mama a deda nechcú, aby k nemu chodila, resp. k nim, doslova takto to vtedy napísala. Jeho rodičia ju videli, vtedy keď aj on, desať rokov dozadu. Zameškané výživné má preto, lebo jeho momentálna finančná situácia mu neumožňuje

to zaplatiť. Zameškané aj bežné výživné. Pracuje v Českej republike s mesačným zárobkom 13.736,- CZK, býva v podnájme, náklady s tým súvisiace uhradza mesačne zamestnávateľ, ale musel si zakúpiť zariadenie bytu, za posteľ zaplatil 5000,- CZK, za skriňu 6000,- CZK, stolík 1000,- CZK všetko v júni 2020. Zarobí 13.736,- CZK, z toho po odrátaní výživného (5.273,- CZK) mu ostane 8.536,- CZK (cca 328,- eur), zaplatí z toho telefón 20,- eur, lieky na psoriázu 50,- eur (masti, krémy, propolis od včelárov), týmto ochorením trpí už 20 rokov. Rodičom prispieva na chod domácnosti sumou 100,- eur mesačne. Pričom chodí domov na jeden víkend, ale napr. v júli 2020 bol doma tri týždne, teraz je to už desiaty deň, budúci mesiac nevie ako to bude v práci, práca nie je teraz stabilná, pretože firma, v ktorej pracuje sa venuje exportu do Ruska a teraz tam nie je dopyt. Pracovný pomer má uzavretý do 20.02.2021. Na pozícii ako on pracuje sedem ľudí, a aj teraz 19 ľudí z firmy poslali domov, lebo nemali pre nich prácu. Ďalšie vyživovacie povinnosti nemá. Má ukončené stredoškolské vzdelanie bez maturity, odbor obrábač kovov. Dcéru naposledy videl v roku 2013, keď mala 5 rokov. Právne prostriedky, keď styk neprebíhal, nevyužil preto, lebo sa nechcel pred dcérou s matkou hádať, nechcel, aby matka robila scény a aby dieťa trpelo. Pozná matku, vie aká je. Chcel ochrániť dcéru pred hádkami rodičov, ak teda matka so stykom nesúhlasila, neriešil to, nechal to radšej tak. Byt v Prievdzi nevlastní, patrí jeho rodičom. Keď je v práci na rannej, zamestnávateľ mu prispieva na obedy sumou 70,- CZK, ale keď je na nočnej, obedy si kupuje sám, čo je suma cca 80,- CZK, zmeny má v týždňových intervaloch ranná - nočná. Má záujem dohodnúť sa s matkou na úprave styku s maloletou. Záverom otec uviedol, že súhlasí s ponechaním úpravy styku na vzájomnú dohodu medzi ním a dcérou, pokiaľ táto bude mať v budúcnosti o kontakt s ním záujem, nežiadal preto styk upraviť, zároveň navrhol zamietnuť návrh matky na zvýšenie výživného s poukazom na svoje aktuálne pomery.

4. Zistené skutočnosti súd posúdil podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku /ďalej ako „CMP“, čl. 5, § 25 ods. 1 až 3, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 63 ods. 1, § 75 ods. 1 a 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine /ďalej len „Zákona o rodine“. Uviedol, že dospel k záveru, že od posledného rozhodovania vo veci výživného nedošlo k takej zmene pomerov na strane povinného (otca maloletej) aj oprávneného (maloletého dieťaťa) oproti pomerom, z ktorých súd vychádzal v roku 2011, aby súd mohol návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť. Je nepochybné, že maloletá C.a mala v čase poslednej súdnej úpravy výživného 2,3 roka veku života dieťaťa a dnes má takmer 12 rokov. Potreby maloletého dieťaťa sú nižšie v jeho útlom veku ako potreby dieťaťa, zaradené do školského vzdelávacieho procesu. Niet pochyb o tom, že samotné výživné vo svojej podstate slúži aj na vyrovnanie osobnej starostlivosti, vynakladanej druhým rodičom, čo do starostlivosti o dieťa. Niet pochyb ani o tom, že výživné má podľa Zákona o rodine prednosť pred ostatnými výdavkami rodiča a povinnosťou každého rodiča je korigovať si svoje výdavky tak, aby predovšetkým mohol plniť vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona. Výživné dieťaťa však zahŕňa predovšetkým sumu na uspokojovanie hmotných potrieb, akými sú šatstvo, obuv, hygienické pomôcky, prostriedky nápomocné pre rozširovanie a prehľbovanie jeho vzdelania, záujmov, záľub, úhradu kultúrnych, športových a rekreačných potrieb, zdravotnú starostlivosť, pričom miera týchto potrieb je odstupňovaná a že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti bola matka na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok spočiatku v sume 164,- eur mesačne a od 02/2011 v sume 190,- eur mesačne a prídavok na jedno dieťa, žila s maloletou C. v prenajatom 1-izbovom byte, maloletá už vtedy trpela alergiou, matka mala priateľa, ktorý pracoval v Nestlé a ktorý v čase šetrenia nežil v spoločnej domácnosti s matkou maloletej, teda jej na chod domácnosti neprispieval. Od 03.01.2006 do 18.11.2014 bola matka zamestnaná, z toho od narodenia dieťaťa t.j. od 15.11.2008 do 15.11.2014 bola na predĺženej materskej dovolenke, medzitým v období 11.12.2012 do 31.12.2012 t.j. 21 dní bola zamestnancom - dohodárom, v období od 25.04.2017 do 30.04.2017 mala uzatvorenú dohodu o vykonaní práce a rovnako tak od 06.09.2017 do 27.10.2017 t.j. 21 dní. Aktuálne je matka na materskej dovolenke s druhou maloletou dcérou C.. Jej celkový príjem je rodičovský príspevok v sume 270,- eur, prídavok na dve deti 2 x 24,95 eur spolu v sume 49,90 eur, výživné na maloletú C. 200,- eur, na maloletú C. 230,- eur mesačne, privyrába si fotením so zárobkom v sume cca 25,- eur mesačne, spolu tak jej príjem predstavuje sumu 774,90 eur mesačne. V čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti bol otec zamestnancom s priemerným mesačným zárobkom v sume 705,52 eur netto, mal výdavky na byt 150,-eur, strava, kozmetika, oblečenie 200,- eur, cestovné do práce 40,- eur, na spoločný úver 204,- eur, mobil 40,- eur a splátka 150,- eur matke. Mal jednu vyživovaciu povinnosť na maloletú C.. Aktuálne je otec zamestnancom s priemerným mesačným zárobkom za obdobie od 02/2020 do 07/2020 v sume 13.736,66 CZK , čo je v prepočte na euro kurzom ku dňu 21.10.2020 suma 502,30 eur. Na poslednom pojednávaní (21.10.2020) tvrdil, že jeho zárobok je aktuálne v sume 11.500,- CZK (420,- eur) pre COVID - 19, pretože firma nemá zákazky, nadčasy sú zakázané a

pracuje len 4 dni v týždni. Otec špecifikoval svoje pravidelné mesačné výdavky na telefón 20,- eur, liečbu svojho ochorenia psoriázy 50,- eur, stravu u zamestnávateľa, keď má nočnú zmenu t.j.14 dní mesačne krátkrát 80,- CZK, čo je suma 41,- eur mesačne, cestovné výdavky do práce v Českej republike 40,-eur mesačne, po odpočítaní uvedených pravidelných výdavkov mu ostane suma 351,- eur, z ktorej sumy je potrebné odpočítať sumu doposiaľ určeného výživného na maloletú C.u, t.j. 351,- eur mínus 200,- eur, ostane suma 151,- eur, z ktorej sumy 100,- eur prispieva otec do domácnosti svojich rodičov, kde má trvalé bydlisko, pričom v tejto sume sú zahrnuté jednak náklady na bývanie, na stravu a domácnosť, počas jeho pobytu v domácnosti rodičov, ostane mu suma 51,- eur na hygienu resp. mimoriadne mesačné výdavky v súvislosti so zdravotným stavom, oblečením, obuvou, hygienickými potrebami a pod.. K schopnostiam otca plniť si súdom určenú výživovacia povinnosť je potrebné uviesť, že ide o subjektívne kritérium, kedy sa pod schopnosťami rodiča rozumejú vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska výživovacej povinnosti je však podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce. Súd dospel k záveru, že aktuálne pomery otca neumožňujú zvýšenie výživného na maloleté dieťa, ktoré bolo určené sumou 200,- eur mesačne, čo aktuálne predstavuje 40% jeho čistého mesačného zárobku, pričom je dôležitým faktom, že v čase určenia výživovacej povinnosti v roku 2011 otec dosahoval preukázateľne vyšší čistý mesačný zárobok a to o 200,- eur viac, ako tomu je aktuálne, čo vyplýva z ním predložených výplatných pásoch v konaní o rozvode manželstva ale aj z lustrácie jeho osoby v registri Sociálnej poisťovne. Je pravdou, že v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziko, ktoré povinný na seba berie. V tejto súvislosti obidva návrhy otca na zníženie výživného na maloletú, o ktorých sa tunajším súdom rozhodovalo v rokoch 2014 a 2015 boli ako nedôvodné zamietnuté práve s poukazom na uvedené ustanovenie Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že pomery otca sa od posledného súdneho rozhodnutia nezlepšili, skôr naopak a to aj s poukazom na aktuálnu celospoločenskú situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19. Súd ako aktuálne mesačné odôvodnené výdavky, ktoré má matka v súvislosti so starostlivosťou o maloletú akceptoval výdavok matky na bývanie v sume 73,13 eur/ osoba (keď celkové výdavky na tri osoby má matka v sume 219,39 eur mesačne), na kone v sume 30,- eur (ak sa matka vyjadrila, že dcéra chodí max. 3 x mesačne s poplatkom 10,- eur za jeden deň), oblečenie 60,- eur, hygiena 20,- eur, strava 80,- eur, strava v škole 36,- eur, lieky na alergiu 10,- eur (aj to len od februára do septembra), výdavok na mimoriadne výdavky so školou 50,- eur t.j. 4,16 eur mesačne, za komunálny odpad 95,41 eur ročne na tri osoby, z toho 2,65 eur mesačne na osobu, telefón 10,- eur, čo je spolu 325,94 eur. Nezobral do úvahy výdavky matky v súvislosti so zariadením novej detskej izby maloletej, pretože nešlo o nevyhnuté výdavky, súvisiace s potrebami maloletej, a navyše boli popri finančnej pomoci starého otca zo strany matky hradené z vyplatenej poisťky za úraz maloletej. Preto ak sa otec na týchto výdavkoch podieľa sumou 200,- eur mesačne, čo je v rozsahu cca 60% týchto výdavkov, má súd za to, že je v tom vykompenzovaná aj výlučná osobná starostlivosť matky o maloletú. Súd dospel k záveru, že aktuálnym schopnostiam a možnostiam otca a aktuálnym odôvodneným výdavkom na strane maloletej zodpovedá suma doposiaľ určeného výživného 200,- eur mesačne, pričom podľa súdnej praxe je primerane určenou sumou výživného na maloleté dieťa 30% sumy čistého zárobku povinného rodiča. Čo sa týka návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou C.ou, súd v zmysle § 25 Zákona o rodine neupravil a ponechal ho na prípadnú vzájomnú dohodu medzi otcom a maloletou, čím došlo k zmene pôvodného súdneho rozhodnutia. Z pohovoru s maloletou bolo zistené, že aktuálne o tento kontakt záujem nemá, k čomu sa otec vyjadril, že to bude rešpektovať a nebude dcéru do ničoho nútiť. Súd však považoval za najlepší záujem dieťaťa ponechať rozhodnutie na dohode a neupravovať ho meritórnym rozhodnutím, čím vyhovel matke, ktorá navrhovala, aby bolo rozhodnutie, v ktorom bolo o styku právoplatne rozhodnuté zrušené, pretože sa neplní. Súd nevidel dôvody zakázať otcovi styk, keď styk dlhodobo neprebíha, pričom obmedzenie styku rodiča s dieťaťom prichádza do úvahy za situácie, kedy sa jeho realizáciou ohrozuje zdravý vývoj dieťaťa, jeho záujmy, narúša sa výchovný proces, resp. za situácie, že rodičia sa dohodli, že styk nežiadajú upraviť (čo vyplýva z petitu návrhu matky a vyjadrenia otca na súdnom pojednávaní). Rozhodnutie o trovách konania súd odôvodnil podľa § 52 CMP. Rozhodnutie o trovách štátu súd odôvodnil podľa § 55, § 57 a § 58 CMP s tým, že v konaní štát zaplatil faktúru, ktorú vystavil ošetrojúci lekár otca za správu ohľadom jeho aktuálneho zdravotného stavu, sumu 20,- eur. Uvedené dokazovanie súd vykonával na žiadosť otca, ktorý sa tohto potvrdenia, ako uviedol, nevedel od lekára

domôcť, preto súd otcovi maloletej uložil povinnosť štátu takto vzniknuté trovy uhradiť a to v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

5. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie matka maloletého dieťaťa. Zopakovala, že otec nemá o maloletú C. záujem dlhé roky, a až po tom, čo matka podala tento návrh na začatie konania začal byť vo vzťahu k nej aktívny. Otec maloletej dlhodobo neplatí určené výživné, v súčasnosti má dlh asi 8.000,- eur, ktorý sa vymáha v exekúcii. Otec maloletej prešiel osobným bankrotom, takže nemá žiadne iné výdavky len výživné na maloletú C.u. Má ubytovanie v Čechách, ktoré mu platí zamestnávateľ a okrem toho platí aj ubytovanie u svojich rodičov na Slovensku, ktorým prispieva sumou 100,- eur mesačne. Tento výdavok zo strany otca je úplne zbytočný, súd by naň nemal prihliadať a úplne postačuje na zvýšenie výživného pre maloletú ako žiadala matka. Okrem toho matka maloletej namieta aj výdavok otca 50 eur na liečenie ochorenia otca, o ktorom otec nepredložil žiadny doklad. Ani na takýto výdavok teda súd nemal prihliadať. Nakoniec matka poukázala na skutočnosť, že výživné na maloletú C.u bolo určené súdom v roku 2011, kedy mala maloletá 2 roky. Podľa matky mal potom konajúci súd vychádzať nie z príjmu, ktorý otec dosahoval v čase určenia výživného ale z príjmov, ktoré dosahoval neskôr, keď od roku 2011 súd o výživnom na maloletú opätovne rozhodoval niekoľkokrát. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a výživné otca na maloletú zvýšil na 300,- eur mesačne.

6. Otec maloletej sa k odvolaniu matky maloletého dieťaťa nevyjadril.

7. Kolízny opatrovník maloletej C. k odvolaniu jej matky uviedol, že vzhľadom na obdobie, kedy bola určená vyživovacia povinnosť otca vzrástli prirodzené náklady na dieťa, a preto je zvýšenie výživného v záujme maloletej.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len „CSP“/ a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

9. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam matky maloletej C. dodáva nasledovné:

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. V predmetnej veci odvolací súd po preskúmaní zistil, že súd prvej inštancie sa pri svojom rozhodovaní dôsledne riadil citovanými zákonnými ustanoveniami, dostatočne zistil skutkový stav, ktorý po právnej stránke správne posúdil a správne rozhodol o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú C.u.

16. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované zákonné ustanovenie § 78 Zákona o rodine vychádza z predpokladu, že výživné sa určuje vždy podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane mal. dieťaťa, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom jeho odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, pribudnutím alebo odbudnutím ďalších vyživovacích povinností.

17. Súd prvej inštancie správne v súlade s citovaným zákonným ustanovením zameral vykonávanie dokazovania k tomu, či na strane maloletej C. alebo na strane osôb povinných výživným voči nej - jej rodičov došlo k takej zmene pomerov, ktorá je dôvodom na zvýšenie výživného otca na maloletú. Správne pritom porovnával súčasné pomery so stavom v čase, kedy bolo výživné otca na maloletú C. určené rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 7C/5/2011-32 zo dňa 28.01.2011. Niet žiadne dôvodu súčasný stav porovnávať so stavom, ktorý tu bol v čase, kedy súd rozhodoval /po určení výživného v roku 2011/ o návrhoch otca na zníženie výživného, keď tieto návrhy otca boli zamietnuté a v sume určeného výživného otca na maloletú C.u sa nijako nepremietli.

18. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že od ostatného určenie výživného v roku 2011 uplynulo cca 10 rokov, maloletá je vekovo staršia, je už žiačkou základnej školy a jej odôvodnené potreby ako aj náklady na ich uspokojovanie sú nepochybne vyššie ako to bolo v roku 2011. Bolo by preto určite v najlepšom záujme maloletej C., aby výživné otca na ňu bolo zvýšené. Súd však pri určovaní výživného musí prihliadať aj na druhú stranu, teda schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa, ktorí sú povinní výživným voči maloletému dieťaťu. Tu súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že tieto pomery sa na strane otca maloletej zhoršili, keď jeho príjem zo zamestnania už nie je cca 700,- eur mesačne ale len cca 500,- eur mesačne. Súčasný pomery otca preto zvýšenie výživného na maloletú C. nedovoľujú. Ak matka maloletej vo svojom odvolaní poukazuje na výdavky otca, ktoré nie je podľa nej nevyhnutné vynakladať a ktoré by mohli byť použité na zvýšenie jeho výživného na maloletú, podľa odvolacieho súdu výdavky otca 100,- mesačne na príspevok rodičom na bývanie a stravu na čas, kedy je otec na Slovensku a býva u svojich rodičov, nie sú neodôvodnené. Otec maloletej C. je štátnym občanom Slovenskej republiky, s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a v konaní nebolo zistené, že by v Českej republike, kam dochádza za prácou, mal vytvorené nejaké väzby. Niet preto žiadneho racionálneho dôvodu požadovať od otca, aby sa celý čas zdržiaval v Českej republike, v ubytovaní, ktoré mu hradí zamestnávateľ a nemal tak náklady pri pobyte na Slovensku. Čo sa týka nákladov otca na liečenie jeho ochorenia, /50,- eur mesačne/ je pravdou, že tieto otec v konaní nepreukázal. Na druhej strane ale musí odvolací súd poukázať na to, že už určené výživné na maloletú C.u predstavuje z jediného príjmu otca cca 40 % a náklady na nevyhnutné potreby maloletej pokrýva viac ako z polovice. Za tohto stavu časť príjmu otca, ktorá mu zostáva po odrátení výživného na maloletú C. nedáva priestor na zvýšenie jeho výživného na maloletú.

19. Rovnako ako súd prvej inštancie dospel aj odvolací súd k záveru, že nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú C.. Súd prvej inštancie preto správne návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

20. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).